

John Carter Brown.

Brevis & admiranda deſcriptio
REGNI GVIANÆ, AVRI ABVNDANTISSIMI, IN AMERICA, SEV NOVO ORBE, SVB LINEA ÆQVINOCTILIA ſiti: Quod nuper admodum, Annis nimirum 1564. 1595 & 1596.

Per Generoſum Dominum,

Dn. GVALTHERVM RALEGH EQVItem Anglum detectum eſt: paulò poſt juſſu ejus duobus libellis comprehenſa:

Ex quibus

IODOCVS HONDIVS TABVLAM GEOgraphicam adornavit, addita explicatione Belgico ſermone ſcripta:

Nunc verò in Latinum ſermonem tranſlata, & ex variis authoribus hinc inde declarata.

NORIBERGAE,

Impenſis LEVINI HULSII, D. M. XCIX.

JOHN CARTER BROWN

L. H. Benevolo Lectori
S.

MIRABITVR fortaſsè quiſpiam, quare opuſculum hoc, de cuius narratorum veritate non immeritò dubitari poſſet, in lucem noſtro idiomate dare voluerim. Illi reſpondeo, me hac ipſamet cauſa ad id permotum eſſe, quia mira & inaudita continet: atq; id eò magis, quoniam conſtat, id non ſolùm in duabus aliis linguis, verùm etiam iuſſu & mandato virorum præſtantiſsimorum publicatum eſſe, qui ipſi navigationi huic præfuerunt. Atque adeò qualia ſunt quæ quotidie mirari ſolemus? talia nimirum quæ inſueta inſolitaq; nobis hactenus fuerunt: ſtatim autem ut ob oculos noſtros aſsiduè verſari incipiunt, admiratio quoque noſtra deſinit, utut res ipſa

 per

per ſeſe admiratione digniſsima fuerit. Quis crederet tam atros vivere homines ut Aethiopes ſunt, niſi nos fide digni authores obteſtarentur, qui in illis regionibus peregrinati ſunt, aut ipſi hiſce noſtris oculis vidiſſemus? Quis crederet per rerum naturam fieri poſſe, ut homo totum ſeptennium ſine cibo & potu viveret? atqui experientia docuit, Anno 1584 in pago quodam Schmidvveiler dicto, prope lautram Cæſaris, vixiſſe virginē quandam nomine Catharinam, circiter viginti ſeptem annos natā, filiam cuiuſdam Conradi Binders, & Catharinæ VValdmeriæ uxoris eius, quæ integro ac continuo ſeptennio ne tantillum cibi aut potus per gulam immittere potuit: nec quicquā excrementorum aut ſudoris emiſit: & nihilominus tamen roſea, vivida, bene cōſtituta ac formoſa facie fuit, vividis & vigentibus oculis, ut ii, qui recta valitudine ſunt præditi: vocem quoque placidam, ſonoramq; ſatis emiſit, & articulatè, ut ab omnib. intelligi poſſet, locuta eſt: pro ut illuſtriſsimi Principis ac Domini, Domini Iohannis Caſimiri, Comitis Palatini

ad Rhe-

ad Rhenum, Ducis Bojoariæ, &c. legati ad eam rem explorandam miſsi, Celſitudini ejus, domum reverſi, retulerunt. Hujus generis incredibilia & miranda exempla magno numero cumulare poſſem, quod tamen hoc in loco ſupervacaneum judico, ſed noſtram materiam aggrediar.

Duo autem inprimis mirabilia in hoc opuſculo commemorantur, Vnum eſt: In America Regionem ſeu Provinciam eſſe, quæ à fœminis, vulgo Amazones dictis administretur, quæq; nullos viros ſecum habitare patiantur. De quibus nos teſtimoniis antiquorum ſcriptorum docebimus ante multa ſecula in Aſia quoq; & Africa ejuſmodi fœminas vixiſſe, ut ex alligatis ſcriptis doctorum authorum manifeſtum fiet.

Alterum admiratione digniſsimum eſt homines iſtis in locis inveniri, oculos & os in pectore gerentes. Nec deerunt nobis fide digni authores, quibus ſimili modo docere queamus, ejusmodi homines olim quoq; in Aſia & Africa viſos eſſe. Non autem hæc eo animo affer-

ro, quod quenquam ad aſſentiẽdum cogere velim, ſed hoc tantum oſtendere volo, in præſtantiſsimorum & fide dignorum authorum ſcriptis talia reperiri, quos conſentaneum non eſt, talia ſcripturos fuiſſe, niſi res in rei veritate ita ſe haberet.

In hoc autem opuſculo authoris narrationem integram poſui: ſicubi verò in gratiam ſtudioſi Lectoris aliquorum authorum teſtimonia allegavi, id differẽte à reliquis ſcriptura imprimi curavi. Opuſculum enim hoc recreationis cauſa (dum in alio graviori opere elaborando occupatus eſſem) in manus ſumſi: Benevolum Lectorem etiam atque etiam rogans, ut hunc meum tenuem licet laborem æqui boniq́ue faciat, Vale.

Caput

Caput Primum.

NOBILIS ac generoſus Baro GVALTHERVS RALEGH, Eques auratus expeditioni ſeu navigationi huic tribus continuis annis, nempe 1594 1595 & 1596 propriâ ſuâ perſonâ præfuit, & peritos induſtriosque nautas aliosque artifices ſecum habuit: qui ſitum huius regionis, quam à fluvio Amazonio, vulgo de las Amazonas dicto, uſque ad Promontorium de la vela circum navigarunt, artificiosè ac diligenter deumbrarunt ac deſcripſerunt: ita ut cuiusque loci anfractus, juxta veram ejus longitudinem & latitudinem, ſeu elevationem Poli tabulis geographicis expreſſi ſint. Quin etiam per mediam iſtam terram, ex fluvio Capuri dicto, in fluvium Orenoq;, vltra centum milia Germanica navigiis vecti ſunt: atque inde filium Regis Morequitenſis, quod regnum ad fluvium Orenoque meridiem verſus ſitum eſt ſecum in Angliam duxerunt.

Multum intereſt nautarum tabulas Geographicas, (ab ipſis Chartas compaſſus dictas) earum regionum quas velis petere inſtituerunt, exactâ diligentiâ confectas eſſe: ad eas enim tanquam ad amuſsim curſus ſuos examinare, atque animadvertere ſolent quibus ventis ad curſum inſtitutum uti poſsint, ubi urbs aut locus petendus inveniri poſsit, & quantum unus locus ab altero diſtet. Quo faciliús autem ſingula loca eorumque ſitus in deſcriptione hac allegata in Charta Geographica adiuncta inveniri poſsint, ad calcem huius opuſculi indicem adjeci, quo ſingula loca cum ſuis gradibus longitudinis & latitudinis, juxta ordinem Alphabeti continentur. Exempli gratia: Si Vrbem Morequito dictam in tabula hac quærere volueris: vide in indice literam M, ubi invenies eam ſub 16½ Gradu longitudinis ſitam eſſe. Numerum hunc quære in æquatore in chartæ medio, & regulam

ſeu

ſeu filum ſuper eum ducito. Rurſus ex Indice, perſpicis Vrbem hanc ſitam eſſe ſub 4. Gradu latitudinis ſeu elevationis Poli: quare ſimili modo filum ſuper hunc numerum, quem ad dextram & ſiniſtram chartæ invenies: & interſectio filorum tibi locum ſeu urbem quæſitam oſtendet. Atque conſimiliter fac in aliis locis quærendis.

Cap. II.

De ſitu & proprietatibus huius regni.

PROVINCIA hæc ſeu regnum Guiana, ſub ipſa æquinoctiali linea in America ſeu novo orbe ſita eſt, intra Braſiliam & Peru, multis magnis, & ſplendidis urbibus, fluminibusque navigabilibus ornata aurique ditiſſima eſt, & omnis generis animalibus abundat: Feturq; in ea habitare homines inauditæ atque monſtroſæ formæ, ut poſtea dicturi ſumus. Et quamvis frigus in regione iſta calorem aëris nunquam vincit: hyememem tamen habent intra Maium & Septembrem: atq; eo tempore impoſſibile eſt navem ibi perdurare propter immanes procellas, impetum vẽtorum, continuarum imbrium, ac fulminum, unde omnia flumina mirum in modum inflantur, adeò ut fluvius Orenoque (qui alias maximus & latiſſimus eſt, atq; verſus Septentrionem aut potius intra ſeptentrionem & Ortum, prope Inſulam S. Trinitatis, ſeſe in mare exonerat) ultra triginta pedes ſeſe extollat, ita ut omnes intra eius oſtia ſitæ Inſulæ (nam octo aut decem oſtiis in mare labitur) aquis eius tegantur. Tempore iſto incolæ in tempore ſibi proſpiciunt, namq; in colles & arbores, quibus caſas ſuas inædificant, ſeſe recipiunt, ubi ſeſe cum uxoribus & liberis, donec fluvius decreſcat ſeſe ſuſtentant.

In ſua deſcriptione Americæ.

Meminit huius rei etiam Cornelius de Iudæis hiſce verbis: In Caſtilia del Oro Incolæ arboribus inædificant, quæ magna copia ibi proveniunt, ut ab inundationibus fluminum tuti ſint, quod ob loca paluſtria ibi valde uſitatum eſt.

Arbores

I. la Trinidad.
MARE del NORT.
4
Terra
di
PARIA.
Orenoque F.
Capuri Flu.

RPJCB

RPJCB

rum

erſus

5
Haute.
Armadilio.
Simi Vulpa.

Arbores in hac regione multò proceriores ſunt noſtris arboribus. Nam Vincentius Yanes Pinzonius, & agnatus ejus Arias, qui Anno 1499 regionem hanc ab Angla S. Lucæ, ad oſtia fluvii Amazonij ſitæ, ad Pariam uſque velis ſuis viſitarunt, hoc tanquam rem mirandam prædicant, ſe arbores illis in locis vidiſſe, quas ſedecim viri amplexu ulnarum ſuarum metiri non potuerint. *Franciſcus Lopez par. 2. cap. 85.*

Regnum hoc Guiana ditiſſimum eſt Auro, Gemmis, Margaritis, Balſamo, oleo, Pipere longo, Gingibere, Sacharo, Thure, herbis præcioſiſſimis, medicinæ inſervientibus: Item gummi, melle, ſerico, xilino, liguis Braſilicis. Hæ merces omnes ab incolis permutatis aliis mercibus acquirunt: Deſiderant autem potiſſimum ſecures, cultros omnis generis, & hujusmodi alias ferreas merces, quæ Noribergæ parari ſolent.

Multa ea regio animalia alit nobis nota, utpote Leones, Tygres, Leopardos, Cervos, vulpes, Canes, porcos, lepores, teſtudines, lutarias, gallinas, perdices, faſanos, grues, coturnices, ardeas, & alia plura.

Regio Paria animal quadrupes habet, quod generis ſemivulpem, hoc eſt, ex ſimia & vulpe compoſitam appellat, quandoquidem priore parte vulpem (excepto ſolo, quod aures veſpertilioni ſimiles habet) poſteriore Simiam refert. Pedes habet humanis non abſimiles: atqui in ventre ſaccum, quem crumenæ inſtar laxare & conſtringere poteſt, atque in eum pullos recipere, & lactandos rurſus emittere. *Bezo lib. 2. cap. 14.*

Lopez in hiſtoria novarum Indiarum ſcribit Vincentium Yanem Pinzonium Anno 1499 ex regione Humos dicta, cutem hujus animalis in Hiſpaniam attuliſſe. *Parte 2. c. 85*

In Guiana aliud eſt mirabile animalculum, ab Hiſpanis Armadilio dictum: quod porcello non abſimile, corpore tamen multó eſt rotundiore, & acuminatam caudam habet: Per totum autem corpus, tecta, ſeu cortice quodam duriſsimo munitum & armatum eſt: habitatque in locis ſubterraneis ut talpa. Omnis ejus virtus in exiguo caudæ oſsiculo conſiſtit: quod contuſum & in pulverem redactum & in aures immiſſum doloribus earum medetur. *Franciſcus Gomara.*

Coſmograph. Theu. lib. 21. cap. 13.

Verſus Braſiliam aliud genus animalis non minus mirabile vivit
qúod aliqui Hante, Braſiliani verò Hay appellant. Animal hoc
nemo unquam hominum edere aut bibere vidit, Vnde opinio eſt
animal hoc nullo cibo & potu, ſed aëre tantum vivere. Theretus
qui longo tempore tale animal vivum habuit, Geſnero tandem
id (quemadmodum uterque teſtatur) cutem eius miſit.

Cap. III.

De vrbibus huius regni.

*METROPOLIS hujus regni Guiana nomen eſt Manoa, ab
aliis verò El Dorado appellatur: eaq́ maxima atq́ poten-
tiſſima urbs totius Americæ eſſe fertur: quinimò Iodocus Hon-
dius in nova ſua Tabula Geographica vult, eam totius orbis eſ-
ſe maximam. Sita eſt autem ad Lacum Parime, qui ab aliis na-
tionibus Toponi VVini dicitur: ejus longitudo ad 200 miliaria
excurrit, & aquam ſalſam continet: Plurimæque in eo ſunt In-
ſulæ, ac lintres, ſeu navigia Indica, quibus & omnibus adjacen-
tib. regionibus, quæ auro & omnis generis animalibus abun-
dant, Vazia ad vitam neceſſaria advehuntur. multa enim in-
gentia flumina in hunc lacum ſeſe exonerant, & alia ex eodem
ſcaturiunt. Solent etiam incolæ lintribus ſuis, ſeu Indicis na-
vigiis ex magno hoc lacu, per fluvium VVaiabegum, ſeu VViapa-
gum (qui verſus ſeptentrionem juxta promontorium de la Cor-
da, aliâs Conde decto, ſub 333 Gr long. & 3. Gr. lat. in mare
ſe exonerat) ſpacio viginti dierum in Oceanum navigare. In-
colæ regionis quæ Capervvacca dicitur, ubi fluvius Cajiani,
ſeu Cajanc, ſub 331½ Gr. long. & 4. Gr. lat. mare influit, qui val-
de humani & affabiles commerciorum quoque aſſueti eſſe dicun-
tur, ſiquidem omnibus ad vitam degendam neceſſariis abunda-
re dicuntur: ex jam dicto fluvio in magnum hunc lacum, atq́
adeo ad ipſam vrbem Manoa, ut indubitata opinio eſt, navigar,*

Eſſekebe F.
MANOA odel DORADO.
LACVS SALSVS PARIME.

RPJCB

poſſunt. Flumen hoc valde amœnum eſt, & navigiis plurimis aptiſſimum: quod ubi mare influit miliare germanicũ latum eſt: in eius oſtio tres ſcopuli ingentes ſiti ſunt, qui triplicem Euripum cauſantur.

Qui autem ad fluvium Eſſekeben, ſeu Dovoritiam, ad Vrbem Primiere ſub 325 gr. longit. & 4½ gr lat: in mare labentem habitant: quæ extremæ fines ſunt, quò Hiſpani pertingunt: navigiis ſuis hoc flumine intra viginti dies tam prope ad lacum hunc venire poſſunt, ut inde unius diei itinere lintres ſuasque merces curribus in lacum ſupra dictum tranſportare ſoleant, unde ruſus quocunq; libet navigant, & cum incolis negociantur, & expeditis ſuis negociis domum revertuntur.

In ripa fluvii Macavvini, qui ſub 324.gr. long. & 5.gr. latitud. in mare labitur, aurum magna copia ex arena effoditur.

Caput IV.

Vlterior deſcriptio qualitatum huius regionis.

SVPRA mentio facta eſt magni fluvii Orenoq;, qui octo aut decem oſtiis in mare ſeſe exonerat, quorum unum oſtium verſus orientem ſitum, nomen peculiaris fluvii Capuri dicti ſortitum eſt: qui tamen fluvius valde arenoſus & vadoſus eſt, ita ut aqua decreſcente mare ultra quinq; pedum altitudinem non habeat. Prope influxum huius fluvii in mare, cavitas quædam eſt litoris, verſus orientem vergentis, in quam venti tanto impetu feruntur, ut impoſſibile appareat ex hoc fluvio in mare navigare.

Aravvaca locus eſt prope fluvium Orenoq; verſus occidentem ſitus. Ejus loci incolæ fœdi ac vagabundi, ſed Hiſpanorum amici ſunt.

Populus Iaos ad fluvium Eſſekebe, potens & bellicoſus, ſed Hiſpanis valde hoſtilis : hi corpora ſua coloribus diſcriminare ſolent, ut ab Aravvacis vicinis ac hoſtibus ipſorum dignoſcantur.

Caſſipa lacus eſt, ſive ſtagnum in quod fluvius Orenoque ſeſe effundit, in latitudine habens 15. miliaria, & totidem ferè in latitudine : Arena huius ſtagni auri eſt abundantiſſima, magnisq; montibus & rupibus circumſeptum eſt, ab incolis Caſſipagotos dictis, quæ ex ſolido auro eſſe dicuntur.

Macureguarai urbs non procal à ſtagno hoc ſita, prima eſt ex illa parte, ad regnum Guianæ pertinens.

Anapaia Provincia eſt regni Guianæ eaq; auro ditiſſima. Aqua iſtis in locis circa meridiem ſaluberrima, mane autem & inprimis noctu, venenum eſt.

Prope Capervvacka fluvius Campauſe præterlabitur, ſub 332. grad. long. & 4. gradu latitud. & mare influit. Ligna Braſilica ibi magna copia proveniunt, & quia locus iſte incolas nullas habet, cuivis ex iſtis quantum vult ſumere licet.

Caput V.

De Fœminis Amazones dictis.

CONTERMINI habitatores huius regni Guianæ verſus ortum Amazones ſunt, à quibus proximus ille fluvius Amazonas nomen ſuum ſortitus eſt: Atq; fœminæ tantum ſunt nullius maris inter ſeſe ferentes conſortium, ſed ab eunte ætate bello cui mox aſſuefiunt, ſeſe exercentes, quod cum hoſtibus ipſorum indeſinenter gerunt & adverſus illos crudeliter admodum ſeſe gerunt. Quotannis autem unum menſem, qui Aprilis eſſe exiſtimatur, maribus ſe aſſociant, ne proſapia ipſorum intereat. Atque hoc menſe omnes finitimi Reges conveniunt: quibus Amazonicæ fœminæ, quæcunq; ætatis ratione ad con-

cipi,

cipiendos liberos idoneæ ſunt aſſociant; tum ſibi earum regina unum ex regibus ſibi pro compare elegit, reliquæ deinde ſorte viros inter ſe dividunt. Atque ita totum hunc menſem conviviis, ſaltationibus, aliisq́ modis hilariter, pro ipſorum conſuetudine, & moribus tranſigunt: Menſe autem exacto quilibet regionem & domum ſuam repetit.

Fœminæ autem ex virorum congreſſu gravidæ factæ, & maſculos parientes hos patribus eorum mittunt, fœmellas autem retinent, easq́ more ipſorum educant: patri verò in ſignum gratitudinis dona mittunt. Auro abundant hæ fœminæ, quod permutatione quorundam viridium lapillorum à vicinis ſuis mercantur.

De Amazonibus hiſce, & fluvio de las Amazonas dicto, in hunc modum ſcribit Fr. Lopez (quamvis ut apparet de veritate ipſe dubitet) Anno 1542 Franciſcus Orellana fluvium Maragnon aliâs Amazonas dictum, quique ab ipſo novum nomen fluvii Orellani ſortitus eſt, á regione Peru in mare uſque Septentrionale dictum, emenſis propter ejus antractus ultra 6000. miliaribus Italicis, primus navigavit: Qui reverſus ſenatui Indico retulit, ſe in fluvio iſto bellicoſas fœminas Amazones dictas vixiſſe, & cum illis conflixiſſe. *Hiſtoria Indiæ par. 2. cap. 89.*

Andreas Thevetus in ſua Coſmographia, meminit huius rei hunc in modum: *lib. 22. cap. 2. & 3.*

Ad fluvium Amazonium dictum, nunc vero Franciſco Orellanæ homonymum, qui eum tribus feré menſibus pernavigavit, fœminæ habitare dicuntur, quæ majore anni parte ſine viris degunt: certo tamen tempore mares in Inſulas ſuas recipiunt: unde vulgari & antiquo nomine Amazones appellantur. Accolæ hujus fluvii ſunt Canibales, humanas carnes vorantes, exceptis iis qui in montib. habitant, quas fœminas eſſe exiſtimant. Franciſcus Orellana & ejusmodi Comites multas ejusmodi fœminas arcubus & ſagittis armatas in ripa hujus fluvii viderunt, quæ ipſis obſiſtere & præternavigationem impedire voluerunt; Narrant quoque ſe vidiſſe fœminas iſtas quoſdam viros in littore captos

 pedibus

In Braſilia & Rio de la Plata pag. 29.

pedibus ex arbore capite in terram verſo ſuſpédiſſe, eosque poſt modum innumerabilibus ſagittis transfixiſſe, ac tandem igne ſub illis accenſo eos concremaſſe.

Vlricus Schmidel in deſcriptione ſuæ navigationis, quam manuſcriptam penes me habeo, & quàm primùm Deo volente publicare inſtitui, harum fœminarum hunc ferè in modum meminit. Circa annum 1542. Cum Capitaneus urbis Aſſumptio dicta, in Braſilia eſſet Albermunzo Capeſſa De Pocha, ego cum Capitaneo Ernando Rieffere, & aliis octoginta ex ſociis noſtris fluvium Paraguay & Parabol ſurſum navigavi: Venimus tãdem ad Regem quendam nomine Scherves, non procul à tropico Capricorni habitantem: is Capitaneo noſtro donabat Coronam argenteam, quam ex bello cum Amazonicis fœminis geſto reportaſſe ſe ajebat. Cùm itaque de Amazonibus & earum divitiis mentionem feciſſet, capitaneus noſter interrogabat: an navibus eò pertingere poſſemus, quod Rex iſte negabat: ſed terreſtri itinere duorum menſium ſpacio aliâs eò pervenire poſſe aſſerebat: jam verò id fieri non poſſe; quandoquidem terræ facies hoc anni tempore aquarum inundatione appleta eſſet. Capitaneus autem noſter ei fidem adhibere nolebat. Itaque Indianis quibusdam Comitati in inſtituto itinere perreximus, & emenſo ſeptendecim dierum itinere pervenimus ad populum quendam Orthnelen dictum: priuſquam autem huc pertigiſſemus multos interdum dies nunc ad poplites, nunc ad pubem uſque, per aquas quæ calidæ admodum erant, ambulaverimus.

Orthueſorum autem regulus à Capitaneo noſtro de Amazonibus interrogatus, reſpondebat, integro nos menſtruo itinere etiamnum ab illis abeſſe: & ipſe quoque ardebat, terram hoc tempore aquis appletam eſſe: Quare nos per eandem viam qua veneramus reverſi ſumus

Fœminæ iſtæ Amazoniæ in magna Inſula, omni ex parte aquis Cincta habitant ita ut bellum ipſis inferentibus navigiis regionem earum adoriri neceſſe ſit. Nullum autem in Inſula hac aurum provenit ſed tantum in regione à viris habitata, penes quos magna auri vis invenitur: potensque iſtis in locis Rex eſt qui Iegnas cognominatur.

Fœmi-

14

RPJCB

Fœminæ iſtæ unam tantum mamillam habent: Viri certis anni vicibus ad eas veniunt, atque ſi ex illis maſculos aut fœmellas concipiunt, agunt de illis ut ſupra dictum: Arma earum ſunt arcus: Bella autem acerba cum hoſtibus ſuis gerunt. Hactenus Vlricus Schmidel.

De Amazonibus fœminis bellicoſis in genere multi præſtantes & fide digni authores ſcripſerunt: ita ut dubium non ſit tales aliquando fuiſſe fœminas, quamvis Strabo earum mentionem faciens videatur ſubdubitare. Nomen autem Amazonum compoſitum eſt ex privativa particula α & μάζος, quod mammam ſignificat, quaſi quòd mammis careant. In juventute enim à matribus dextra mamma candenti ferro exuritur, ne in bello arcum intendentes impediantur. Habitarunt autem olim ejuſmodi fœminæ tàm in Africa quàm in Aſia. Primæ Amazones ortum duxerunt ex Lybia regione Africæ, idque factum temporibus Abrahæ: hæ enim viros, qui ſeipſis ſubjicere noluerunt, omnes interfecerunt: habitaſſe feruntur in Inſula quadam Heſperia dicta: nomen Reginæ earum fuit Myrina. Thoraces reliquaque eorum arma, defenſiva parata fuerunt ex cutibus ſeu exuviis ſerpentum: offenſiva vero fuerunt gladii, lanceæ & arcus. Hæ fæminæ Amazones expugnarunt urbes, Cherzonem & Atlantidem, profligarunt Garginitas, inde per Lybiam in Ægyptum penetrarunt: inde Arabiam, Syriam, Ciliciam, Phrygiam pervaſerunt & in Europam pervenerunt: Epeiro deinde potiti ſunt, & per tractum Iſthri in Sueviam uſque pertingerunt: ubi profligatæ & diſperſæ ſunt. Ex iſtis Scythiæ ſeu Aſiaricæ Amazones, ad Meotidem paludem originem duxiſſe exiſtimantur.

Juſt. lib. 2. Q. Curt. lib. 6. Diodor. Siscul. lib. 3. & 4. Paul. Oroſ. lib. 15. Herodot. lib. 4. Solin. cap. 27. & 65. Pompon. Mela lib. 1. Martian. c. 9. lib. 9. Plutarch. in vita Theſei & Pompei Magni. Herodot.

Pomponius Mela Propertius & Claudianus ſcribunt, Scythas olim patria pulſos, in Aſia Minore prope Cappadociam ad fluvium Thermadoontem, qui in pontum Euxinum labitur, ſedem fixiſſe, & ibi omnes incolas ad internecionem uſque concidiſſe, fœminas autem mortem maritorum ulturæ, & arma cepiſſe, & Cappadociæ habitatores profligaſſe, ac tota iſta regione ejeciſſe. Aliquo deinde tempore interjecto ductrice Marpeſia Regina Armeniam, Syriam, Ciliciam, Piſidiam, Perſiam, & Gala-

Mela. Propertius. Claudian.

Plutarch. in vita Theſ. nu. 9. Pauſan. lib. 1. Iuſt. lib. 2. Vergilius. Saluſtio Liv. 7. cap. 56.

tiam pervaſerunt armis, amœnam urbem Epheſum, & celeberrimum Dianæ templum, cuius in actis Apoſtolorum cap. 19. mentio fit, fundarunt & ultra 300 annos iſtis in locis dominatæ ſunt: donec Hercules & Theſeus fœminas haſce invaſerunt Illæ autem paulò poſt expugnarunt Athenis pulſis ex ea Græcis, atque caſtra ſua media in urbe metatæ ſunt.

Paulo poſt cum Troja à Græcis obſeſſa eſſet, harum fœminarum Regina Péthesilea obſeſsis magno exercitu fœmineo ſubſidio venit: quæ tamen multis ſordibus factis perpetratis ab Achille occiſa eſt.

Pentheſilea iſta, teſte Plinio prima ſecures inveniſſe traditur.

Manethon. Avētinus.

Anno 1 1 4 2. ante Chriſtum natum, quadraginta annis poſt excidium Trojæ, fœminarum iſtarum Regina Amar, urbem Epheſum deprædata eſt, & celeberrimum templum Dianæ incendit & exuſsit.

Supplemētum Q. Curtii lib. 6. arc. 5.

Temporibus Alexandri Magni regina harum fœminarum, nomine Thaleſtris, ſive ut Iuſtinianus vult Minithia ad eum venit, cum exercitu trecentarum millium fœminarum ſcutis, cæſtibusque armatarum, concubitum Alexandri appetens ac quadraginta ſeu ut alii volunt 30 dies cum ipſo cōmorata ſe gravidā ſenſit. Paulo poſt tamen omnes Amazonicæ fœminæ interiiſſe dicuntur,

Num. 10, pag. 86.

Plutarchus in vita Pompei magni narrat. Amazones in Aſia prope populum Leleges dictum (Cuius Ariſtoteles, Strabo, Plinius, & Virgilius meminerunt) habitaſſe, non procul à monte Caucaſo, & Mari Hircano, & ibi prope fluvium Thermodoontem bis in anno ſupra dictis Lelegibus ſe aſſociaſſe, extra illud tempus autem pepetuo ſine maribus vivere conſveviſſe.

Plinius 6. cap. 20.

Plinius ſcribit, in Aſia olim fuiſſe regionem, non procul à Caramanis, Pandi dictam, à fœminis gubernatam, quæ ultra 300 habuerit vrbes, & in expeditionem producere potuerit 150000 hominum, pedeſtrium, ac 500 Elephantes.

cap. 9. Dionyſ. lib. 4.

Edouard Lopez in deſcriptione Regni Congo narrat, in Regno Monomotapa, in Africa, ſub 60. gradu longitud. & 19. grad. latitud, meridional. ſito, eiuſmodi fœminas belllicoſas, ſeu

Amazo-

JCB

15.

Amazones habitare, quæ à teneris annis in bello exerceantur, atque more Antiquarum Amazonum levam mammam exurere ſoleant, ne arcum intendentes ea impediantur: Arma enim earum eſſe arcum & ſagittas: Certis quoque temporibus ſeſe viris aſſociare.

Qui plura de fœminis hiſce bellicoſis legere deſiderat, videat varias lectiones P. Meſsiæ, parte 1, cap. 10. & M. Cyriaci Spangenbergii Speculum nobilitatis lib. 13. cap. 15. per totum.

Caput VI.

De hominibus ſtupendæ formæ, qui in regno Guianæ inveniuntur.

DE Provincia Iwvaipanoma regni Guianæ, ſita intra lacum Caſsipa, & ſtagnum Parime, teſtatur Dominus Raleghius, in ſupra allegato libello (ut Iodocus Hondius in ſæpe memorata tabula Geographica diligenter refert) iſtis in locis vivere genus hominum ſine collo & capita, oculos & reliquas faciei partes in pectore gerentes, qui tamen aliâs robuſti, fœdi & Barbarici ſint homines.

Quamvis hoc à multis fabulæ quàm veritati ſimilius exiſtimari poſſet: multi tamen præſtantes fide digni ac docti viri ſcriptis ſuis memoriæ prodiderunt, tales homines olim in Aſia quoque inventos eſſe.

Plinius ſecundus, qui vixit tempore Imperatoris Veſpaſiani, ſcribit in Hiſtoria naturali, verſus occidentem ad montem Milo in Aſia, vivere genus hominum, ſine capitibus, habentes oculos in pectore intra axillas, *lib. 7. cap. 2*

Divus Auguſtinus quoque ita de illis ſcribit: Homines eſſe feruntur oculos in humeris gerentes, & acephali, pro ut Carthagine in vico Maris Moſaica pictura delineati viſuntur. *De Civit. Dei, Lib. 16. cap. 8.*

 Iſido-

In Codice Etymologiarum lib 11, de port.

Iſidorus Epiſcopus Hiſpalenſis, in libro de portentis ſcribit: quædam portenta naſcuntur, ex parte tantum conſuetam formam mutantes: quo ex genere ſunt homines, Capita canina aut Leonina habentes; quædam conſuetam formam prorſus mutant: puta ſi fœmina vitulum pariat; Quædam vero formam non mutant ſed tranſponunt: cuius generis ſunt, qui oculos in pectore gerunt. In Libia enim degere creduntur hujuſmodi homines, qui ſine capitibus nati ſunt, oculosque & os in pectore habent.

Atque ita benevole lector breviter habes mirabilem hanc nauticam expeditionem, cum aliqua declaratione. Ego autem narrationem hiſtoricam, ab anno 1492 quo terra iſta nova ſeu Amenica, primò inventa eſt, incoantem, ac quicquid verſus meridiem ab eo tempore memorabile geſtum eſt, continentem, ex variis authoribus in peculiarem libellum collegi, quo Lectorem, ſi quid præterea deſiderat, remitto.

VALE & FRUERE.

TABV-

TABVLA LOCORVM, QVORVM IN LIBELLO HOC MENTIO FIT: *NOtandum autem literam S Septentrionem ſignificare & ab æquinoctiali linea ſurſum in Tabula Geographica quærendum eſſe: literam vero M Meridiem, atque ab æquatore deorſum eſſe quærendum.*

	G. lon.	G. lat.			G. lon.	G. lat.	
Amapaia	313	2	S	Iaos	325	3	S
Amazones Flu.	338	0		Ivvaiponoma	315	1	S
Amazon: regio	327	11	M	Macavvini	324	6	S
Augla S. Luca	340	1	M	Macuregnarai	316	3	S
Aravvaca	318½	6	S	Manoa	320	1	S
Aſſumption	337	23	M	Moriquito	317	4	S
Braſilia	340	9	M	Orellana Fl.	338	0	
Caiane Flu.	331½	4	S	Orenoque Fl.	116	5	S
Cap. de vela.	310	12	S	Orthueſi			
Cap. de corda	334	3	S	Parabel Fl.	330	23	M
Capervvacka	331½	4	S	Paragna	335	20	M
Capuri Fl.	322	7	S	Paria	319	8	S
Caſsipa	315	3	S	Parime lacus	320	0	
Caſsipagotes	316	1½	S	Peru	296	7	M
Caſtilia del Oro	303	5½	S	Rio de las Amazones	338	0	
Dorado	320	1	S				
Demorary Fl.	325	5	S	Scherves			
Eſlebeke Fl.	322	3	S	Toponovvini			
Guiana	310	1	S	Trinidado	321	9	S
Humos	336	6	M	VVaiabego	429	2	M

FINIS.

NORIBERGÆ

Excudebat Chriſtophorus Lochner, Anno Epochæ Chriſtianæ CIↃ IↃ, XCIX.

J
Hulsius
pt. 5
1599
2
cop 2

3412